Ner 173. ROK 1843. WTOREK 1 SIERPNI

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE
Jutro NMP. Anielskiéj.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Swiętosława.

# GAZETA KRAKOWSKA.

## OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

| Dzień | godzina | Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej | Stopnie ciepła podług Reaumura | Psychometr | Wiatr | Stan Atmosfery | Zjawiska napowietrzne i różne uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 29 | 6 | 27 5' 565 | † 12, 7 | 5, 09 | ZPł Zachodni słaby | Pochmurno | Grzmoty i Deszcz |
| | 2 | 5, 811 | 17, 9 | 5, 22 | ,, słaby | Chmury | |
| | 10 | 6. 137 | 11, 8 | 4, 88 | ,, słaby | Pogoda | |
| 30. | 6 | 5, 871 | 10, 2 | 4, 48 | ,, mocny | Chmury | |
| | 2 | 5. 157 | 18 2 | 4, 77 | WPłWschodni ,, | Pogoda z Chmurami | |
| | 10 | 4, 838 | 13, 1 | 5, 51 | Wschodni ,, | ,, | |

## Wiadomości krajowe.

### KRAKÓW.

Z drukarni Józefa Czecha wyszła ulobiona komedya w trzech aktach wierszem pod tytułem: *Rej z Nagłowic.* Znajduje się po wszystkich księgarniach krakowskich, warszawskich lwowskich i poznańskich.

---

Teatr niemiecki trwa ciągle — publiczność uczęszcza dosyć; na opere. Na *Robercie Diable*, sala do natłoku była napełniona i wszystkie loże zajęte. — Grano w dalszym ciągu:

Dnia 15 Lipca opera *Norma* panna Seeburg wystąpiła pierwszy raz w roli Normy; — d. 16 *Syn w podróży* komedya i obrazy; — d. 18 *Bransoletka* komedya opera; — d. 20 *Cerulik sewilski* opera z muzyką Donicetego, — d 22 *Robert Diabel* opera z muzyką Meyerbeera; — d. 25 Quotlibet dramatyczny i muzykalny; — d. 26 *Lunatyczka* opera z muzyką Bellionego d. 27 *Divertissement* dramatyczny i muzykalny; d. 29 *Belizariusz* opera z muzyką Donicetego; dziś opera *Zampa* z muzyką Aubera; — nowo przybyły artysta P. Stolte wystąpi w roli Zampy.

*M......*

## Wiadomości zagraniczne.

— *Paryż* 16 *Lipca*. —

Vice admirał Mackau spodziewany jest dziś w Paryżu, gdzie jak wiadomo ma jako minister marynarki zająć miejsce admirała Roussin. Jak zapewniają udało się wyższemu wpływowi skłonić panów Teste, Cunin Gridaine i Martin du Nord do pozostania przy wydziałach. Pan Bastard prezes sądu kassacyjnego, ma być skłonnym odstąpić swojéj posady panu Martin, pod warunkiem, żeby jego brat, który jest radcą przy sądzie królewskim (apelacyjnym) otrzymał posadę radcy przy sądzie kassacyjnym, która obecnie przez śmierć osieroconą została, i mniemają, że w takim przypadku pan Martin du Nord opuści swój wydział w gabinecie.

Na małym dworze królowéj Maryi Krystyny miano postanowić, że królowa ma tylko czekać chwili, w któréj Madryt nie będzie się już znajdował w ręku Espartera, aby natychmiast tam się udać. Najprzezorniejsi między jej doradcami, odradzają jéj to, przedstawiając, że podobny krok nieochybnie spowodowałby niejedność między wojskiem powstańców, którzy dotychczas trzymają się zgodnie, ponieważ moderatyści nie przyjęli jeszcze za hasło imienia Krystyny.

— *Londyn* 18 *Lipca.* —

Wczoraj odbyło się znowu w Marylebone zgromadzenie, którego celem było obudzić zajęcie dla Irlandyi. Posunięto się nawet do powzięcia postanowień przeciw zarządzonym przez gabinet środkom. Wielu członków parlamentu, a między niemi radykaliści, Hume, Duncombe i sir Charles Napier było tam obecnych.

Rozprawy względem Irlandyi, które miały miejsce w izbie wyższéj, są jeszcze wyraźniejsze niż w izbie niższéj, albowiem daleko wyraźniéj jeszcze okazały różnicę zdań zachodzącą między ministrami w przedmiocie tego nieszczęśliwego kraju. *Times* i *Morning Post* chwalą mowy księcia Wellington i lorda Lyndhurst, za ich energię; ale za to ostatni z tych dzienników mówi, że mowa innego ministra, lorda Wharncliffe, jest zupełnie odpowiednią liberalizującym mową peela, Grahama i nawet Elliota. Szczególne twierdzenie księcia Wellington, że pokój Irlandyi zupełnie i wyłącznie polega w rękach O'Connella, podoba się temu dziennikowi przedewszystkiem dla tego, ponieważ jeśliby przyszło do wybuchu, O' Oconnell wtedy tém łatwiéj będzie mógł być za to pociągnionym do odpowiedzialności, co jednak jest śmiesznem przypuszczeniem, bo podobne twierdzenie ministra, jakkolwiek wielką może być w każdym innym razie jego powaga, przed sądem nie ma żadnéj ważności. Prócz tego wpływ tego męża dopóty tylko trwać będzie, dopóki wieśniacy spodziewać się mogą, że przez niego potrafią swój cel osiągnąć. Bo skoro raz przekonają się, że się w téj nadziei omelili, zaczną działać na swój rachunek, i wtedy kapitan Rock wystąpi straszniéj niż kiedykolwiek.

Ich teraźniejsze wstrzymanie się nawet od prywatnych przestępstw, jest rzeczywiście dziwném, i świadczy o wielkości wpływu, jaki ma O'Connell teraz, ale nie jest bynajmniéj rękojmią przyszłości.

W Walii rebekaici ciągle nie ustają w swoich nadużyciach, i dotychczas nie zdołano ani jednego z nich schwytać.

## HISZPANIA.

*Paryż* 16 *Lipca.* Depesze telegraficzne z Hiszpanii:

*Perpignan* 13 *Lipca.* Serrano i Cortinez z swoim sztabem głównym w dniu 9 b. m. wkroczyli do Lerida. W nocy z 7 na 8 rejent opuścił Albacete i Chinchilla, i puścił się drogą do Balozete, w kierunku Andaluzyi. Trzy bataliony, które zostały w mieście i zamku Leridy, w dniu 11 ogłosiły pronunciamiento; zostały one zluzowane przez inne korpusy. W Lerida znajduje się główna kwatera jenerałów Serrano, Cortinez i Castro; ten ostatni zatrzymał dowództwo pierwszéj dywizyi. Przednia straż brygadiera Prim wyruszyła z Fraga do Mequinenza.

*Madryt* 10 *Lipca.* Stolica została ogłoszoną w stanie oblężenia.

*Perpignan* 14 *Lipca.* Centralna junta Katalonii składająca się z dwóch delegowanych każdéj prowincyi, w dniu 11 zainstalowała się w Barcelonie. Fregata hiszpańska *Cortez* ogłosiła się za powstaniem w Algesiraz. Bateria dział brygadiera Enna, batalion pułku Izabelli II, trzeci batalion i jedna kompania pułku księżniczki, tudzież 400 jezdców przeszło znowu do Narvaeza.

*Tulon* 13 *Lipca.* Okręt *Castor*, który w téj chwili zarzucił kotwicę w naszym porcie, przywiózł wiadomość, że jenerał van Halen opuścił sprawę Espartera.

*Madryt* 9 *Lipca.* Podczas gdy rejent w Albacete spokojnie patrzy jak jedna prowincya po drugiéj odstępuje jego sprawy i bezczynnie czeka póki niejedność w szeregach jego przeciwników nie wybuchnie, Narvaez wykonał silny zamach. Przychylny rejentowi brygadier Enna obległ twierdzę Terruel z dwoma batalionami, i w dniu 20 rozpoczął przeciw niéj gwałtowny ogień. Mieszkańcy odpowiedzieli na ten ogień działami swojéj milicyi narodowéj, i prosili brygadyera Enna, aby swoich rannych przysłał do miasta, gdzieby znaleźli należyte opatrzenie. Narvaez w dniu 2 wyruszył z Segorbe w 3,300 piechoty i 300 jazdy i nazajutrz z rana przybył pod Terruel przebywszy odległość 16 mil. Enna pospiesznie cofnął się ku Daroca. Dwa bataliony, siedm kompanii i jeden szwadron z jego wojska przeszły do Narvaeza, który w dniu 4 wieczorem chciał pomaszerować ku Daroca, aby 800 ludzi, jazdy którzy w Calatayud ogłosili powstanie, przyłączyć do swojego korpusu. Przez to poruszenie Walencya została odkrytą, a rejent nie umiał korzystać z téj okoliczności. Z Walencyi pułkownik Buil z jedną brygadą postąpił aż do Fuenta la Higuera, i przednia straż jego stała w dniu 5 w Almansa o 8 mil od Albacete.

W Estremadurze dnia 4 b. m. miasta Caceres i Plasentia ogłosiły powstanie. Oviedo powstało w dniu 5, Toledo onegdaj. Zadziwiającem jest, że właśnie najbliżsi krewni małżonki rejenta stoją na czele powstania w Logrono które bardzo stanowczą postawę przybrało. Jenerał Hoyos, który w dniu 19 Maja został przez Espartera mianowany ministrem wojny, oddał się do rozporządzenia junty w Burgos. Ta po-

stanowieniem z dnia 5 b. m. oświadczyła, że wszystkie osoby, któreby pozostały wiernemi rządowi Espartera, są zdrajcami kraju. W Valladolid w d. 5 zainstalowaną została centralna junta dla całéj staréj Kastylii; prezesem jéj iest Amor. Jenerał Aspiroz wyruszył stamtąd swoją dywizyją do Segovia, a przednia straż jego zajęła już San Ildenfonso (w La Grańja), 60 ludzi jazdy, których wysłano stąd dla uważania go; przeszło do niego, a kapitana swego odesłali tu na najnędzniéjszym koniu, jakiego znaleść mogli.

Tutéjsza junta zamierza zadekretować wezwanie do broni *en masse*, tak, żeby wszystkie obecne tu osoby od 16 do 50 lat uzbrojone zostały i wymaszerowały przeciw jenerałowi Aspiroz. Ten krok jednak nie łatwo da się wykonać. Owszem znaczna część milicyi narodowéj i obywateli chce wyjść na przeciw jenerała Aspiroz i połączyć się znim. Nikomu nie wolno opuścić Madrytu bez wyraźnego zezwolenia naczelnika politycznego, a takowe otrzymać jest bardzo trudno. Wszyscy właściciele koni muszą z rozkazu rejenta oddawać je do rozporządzenia tutejszéj junty,

W nocy z d. 7 b. m. wyruszyły stąd 2 kompanie milicyi narodowéj w celu przytłumienia powstania w Guadalajara; ale już wczoraj to miasto zajęte zostało przez oddział 60 jeźdców wysłany z Alcala. Junta oddaliła się poprzednio.

Mówią że jenerał Aspiroz chce aby królewa przeniosła się do Valladolid i zajęła dawny pałac królów Kastylii.

Przy teraźniejszéj niepewności komunikacyi pocztowych w Hiszpanii, zasługiwać może na uwagę następujące bando zamieszczone w *Gazeta de Madrid* z dnia 11 b. m. a wydane przez jenerała kapitana Evaristo San Miguel, w skutku ogłoszenia stolicy w stanie oblężenia.

Art: 1, Wszelkie urzędowe atrybucie w prowincyi Madrytu, wyjąwszy jedynie władzę najwyższego rządu państwa, stają się podwładnemi moim rozkazom. i wszelkie władze pozostają w wykonaniu swoich dotychczasowych obowiązków, atoli z obowiązkiem wypełnienia moich poleceń i rozkazów

Art. 2. Istniejące trybunały nie przestają wykonywać obowiązków sprawiedliwości z właściwym im charaktyrem niezawisłości, i nikt nie może być z pod właściwych sądów wyjęty.

Art. 3. Prócz przestępstw wojskowych, na czas trwania teraźniejszego stanu wojennego następujące przekroczenia oddawane będą zwyczainym sądom wojennym, które względem nich podług prawa wojennego wyrokować mają.

*a)* Porozumienie, znoszenie się i współdziałanie z nieprzyjacielem, wszelkie wsparcie, jakieby mu udzielonem było, i wszelki inny czyn na jego korzyść wykonany.

*b)* Ogłaszanie wiadomości i pogłosek które zdolne są rozniecić zniechęcenie, karność i ducha uległości zachwiać, posłuszeństwo należne władzom osłabić, obrońców tronu i ojczyzny do zbiegoctwa zachęcać, i przeszkadzać środkom, które w interesie ojczyzny przedsięwziętemi będą.

*c)* Zakłócanie spokojności publiczuej przez czyny i w inny sposób, i obudzanie zamieszania i nieporządku w służbie wojskowéj.

Art. 4. Postanowienia zawarte w trzech powyższych ustępach, odnoszą się tylko do przestępstw popełnionych po ogłoszeniu niniejszego bando.

---

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

*Od dnia 27 do dnia 28 Lipca.*

Parys Erazm, Tarnowska Magdalena ob., Jordan Jan ob., Florkiewicz Jan, Tyrno Michał ob., Wengrzynowicz Wicenty ob, Klenicki Adam ob., Rosc Jan Bardski Felix ob., Cienkiewicz Jan, Masłowicz Felix ob., Linczewski Maxym ob., Chodylska Juliana ob. Wołoszewski Alexy ob, Wielhorski Jan Hr., Dąbrowski Tdofil ob., Zagórska Józefa ob., Szotarski Hipolit ob., Maiewski Karol ob. Hube Karol ob,, Brusniki Jan ob., Brzeski Władysław ob., z Polski; Jastrzębowski Woiciech, Przebendowska Wictoria Hr., Sołtych Józef Hr., Günther Alexander ob., Łączkowska konstancia ob., Galicyi; — Neustadt, Brewer Karol, Engelbart z Prusz.

*Wyjechali z Krakowa*

Bichniewicz Adam ob., Bichniewicz Joanna ob., Romer Tomasz ob. Rzewuski Antoni ob., do Polski;— Nowakowski Leon ob., Naustadt, Skrzynski Kajetan ob., Pruszynski Antoni ob., do Galicyi.

---

# Doniesienia Urzędowe.

*Nro.* 6695.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Na skutek reskryptu Senatu Rządzącego z d. 17 Lipca 1843 r. do L. 3645 D. G. S. wydanego, podaje do powszechnéj wiadomości, iż w dniu 22 Sierpnia r. b. w godzinach rannych, odbędzie się w biórach Wydziału Spraw Wew. i Policyi licytacya *in plus* sprzedaży realności pod L. 193 przy ulicy Poselskiéj po

łożonéj, Kapituły Katedralnéj Krakowskiéj, własnéj, a na summą 26.768 zł. oszacowanéj, chęć licytowania mający zaopatrzeni w *vadium* w kworie zł. 2680 ustanowione, zechcą się w czasie i miejscu wyżéj oznaczonym znajdować, dalsze zaś warónki nadmienionéj sprzedarzy, niemniéj opis stanu realności powołanéj w każdym czasie w Wydziale Spraw Wewnę. i Policyi przejrzane być mogą.

Kraków d 28 Lipca 1843 r.

Senator Prezydujący
Kopff.
(1r.) Referendarz L. *Wolff*.

*Nro.* 4205.

TRYBUNAŁ.
*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Wzywa mających prawo od kwoty złp. 20 przez Wawrzyńca Czerwińskiego tytułem kaucyi w sprawie z Moszczyńską w roku 1825 do depozytu sądowego złożonéj aby po odbiór tejże z stosownemi dowodami w zakresie miesięcy trzech do Trybunału zgłosili się, pod rygorem przyznania kwoty téj na rzecz skarbu publicznego.

Kraków d. 27 Lipca 1843 r.

Sędzia Prezydujący.
J. Pareński.
(1r.) Sekr. *Lasocki*

*Nro* 4207

TRYBUNAŁ
*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Wzywa mających prawo do kwoty złp. 50 przez Joachima Schönberg tytułem kaucyi, w sprawie z Józefem Malisch, w roku 1824, do Depozytu Sądowego złożonéj, aby się po odbiór tejże w terminie 3ch miesięcy z stosownemi dowodami do Trybunału zgłosili, pod rygorem przyznania kwoty téj na rzecz Skarbu publicznego.

Kraków dnia 27 Lipca 1843 r.

Sędzia Prezydujący.
J. Pareński
(1r.) Sekr. *Lasocki*

Notaryusz Publiczny.
*Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Dnia 7 Sierpnia r. b. i dalszych w godzinach od 9 do 12 zrana, i od 3 do 6 zpołudnia, najprzód w kamienicy pod L. 175 w ulicy Kanonnéj, potem w kamienicy pod L. 311 w ulicy Św. Anny sprzedanemi będą przez publiczną licytacyą za gotową srebrną monetę, ruchomości następujące: sreberka, ornaty, pasy złotem tkane, sukuie, bielizna, pościel meble i stolarszczyzna, bryczki, naczynia kuchenne i gospodarskie, książki, i różne ruchomości w spadku po ś. p. Ks. Walentym Konarskim pozostałe, na skutek upoważnienia mię przez W. Trybunał rezolucyą zdnia 24 Lipca 1843 r. N 4273.

Kraków dnia 25 Lipca 1843r.

Marcin *Strzelbicki* Not. Publ.

W dniu 3 Sierpnia r. b. zrana o godzinie 11 w Rynku Miasta Okręgowego Chrzanów. w drodze Exekucyi Sądowéj, sprzedane zostaną przez publiczną licytacyą.—Koń, krowa, prosię małe, półwozić z siennemi drabinami, oraz ubiory kobiece. Chęć kupna mający, na czas i miejsce oznaczone przybyć zechca.

W Chrzanowie d. 27 Lipca 1843 r.

Franciszek *Borelowski* Kom Sąd.

# Doniesienie prywatne.

*Bardzo ważne odkrycie dla Właścicieli browarów, Oberżystów, handlujących piwem i t. d.*

Nowo wynaleziony i pomyślnym skutkiem uwieńczony sposób, przez który nietylko piwo od skwaśnienia ochronionem, ale nadto będąc już mętnem i kwaśnem, znowu do pierwszéj dobroci powróconem być może, zaś piwo butelkowe prętko zdatnem do picia, a wszystkie inne piwa gatunki, najłatwiéj i bardzo tanio klarownemi jak wino stać się mogą;—jest do nabycia albo wprost od niżéj podpisanego wynalazcy, albo przez pośrednictwo którejkolwiek księgarni, za nadesłaniem franco dwóch Talarów w pruskim kurancie, i po przyrzeczeniu ze strony kupującego zachowania sekretu.—Sposób ten pewny i bez kosztu jest jedynym i niczem w swojem działaniu zastąpić się niedającym;— polepsza on znakomicie smak każdego piwa, i utrzymuje takowe przez przeciąg lat kilku bez skwaśnienia i zepsucia się.—Zarazem do tego odkrycia dołączone są przepisy na dziś, z powodu swego miłego aromatycznego smaku i przedziwnych żołądek wzmacniających własności, tak lubione angielskie piwo (englisches Kräuter oder Magenbier,) jak równie na robienie piwa bez słodu;—nowo wynalezionego piwa z ziemniaków (Kartoffelbier,) piwa winnego (Weinbier,) i piwa szampańskiego (Champagerbier,)— co wszystko bez kosztownych naczyń, w każdym lokalu i w każdéj ilości, aż do podziwienia łatwo i tanio otrzymanem być może.—

*A. F. Schultz aptekarz w Berlinie*
*Członek czynny Towarzystwa Aptekarskiego północnych Niemiec, i praktyczny piwowar.*
*Neander Strasse im Beyscheause Haus*